

מחיר האשה צמוד לדולר

במאה העשרים ממשיכים במיגור הערבי למכור את האשה. ככל שעולים המחירים, עולה גם המוהר (המחיר). המוהר המזומן עלול להגיע ליותר מ-50 אלף שקל. "המצב בלתי נסבל, עושים לנו בושות", אומרים הרבה צעירים וצעירות.

ככל שהמדד עולה והמחירים עולים, גם מחירי (המוהר) הנשים עולים. בקשות ההורים והתנאים שמצי"ים לבצע את המוהר אשר בא לבקש את יד הבת, מקשים את מצבו, וזה מוכיח פעם נוספת, שחברתנו הערבית מפגרת. מחירי הנשים נעים בין 20 ל-50 אלף שקל במזומן, וזה חוץ מזהב, הכולל עגילים, צמידים, טבעות ושעון, שמחירים עלול להגיע ליותר מ-20 אלף שקל. וזה חוץ מהביגוד ישש בו עוד הוצאה של כ-10 אלפים שקל, אם לא יותר. הכל לפי ההסכם. יש הורים המוכנים לקנות את הביגוד על חשבון המוהר המזומן אשר קיבלו, ולהסתפק בפרות רווח. ואך אלה המוכנים להסתפק ברווח מועט מעטים בימינו.

יש מוהר מאוחר (דחוי) המבוקש בשעת חירום, והוא אינו פחות מהמוהר המזומן. לפעמים מכפילים ומשל-שים אותו, ליתר ביטחון, כדי להרתיע את הבעל מלהתגרש מאשתו.

אך כתוצאה מהחובות הכיובים לחיים טובים ותקינים קלושים מאוד. לזה יש להוסיף את הבית, למי שאין, או שלא הספיק לרכוש לפני החתונה. עוד יותר גרוע אם יוכר הבית בחוזה החתונה. אז חייב הצעיר בהקמתו על כל תוכנו, כגון: טלוויזיה, ריהוט וכו', וזה יוסיף שמן למדורה. כל הוצאות החתונה הינן על חשבון החתן ומישפחתו. אין הורי הכלה מוכים נים שלם פרוטה אחת, או להשתתף בהוצאות החתונה, ובכל זאת הם מאחלים: מזל טוב.

במיגור הערבי יש הרבה הנישאים בשיטת החילו"פין: נותן לך את אחותי, מקבל את אחותך (החלפה). נישואי-החילופין הולכים ומתפשטים בצורה מדומה, וקשה לעצור את השיטה הזו, בעת שבה צריכים שלם סכומי-ענק כמורה.

השכל הבנון והישר מתקשה לעכל את סכומי העתק המשולמים עבור אשה, שאותה משווים לקניית טלוויזיה או לזוג נעליים (אתכם הסליחה) ולא ליצור אנושי. נישואי-החילופין אינם קלים ואינם פחות מסובכים מנשואי המוהר. אלה יותר מסובכים, יותר חמורים

קונה לו אשה, קשה לו לחיות איתה, כשזכר הקניה מרוחף עליהם. ההרגשה שקנה מישהי, וזכה בהסכמת הוריה מבלי להתחשב בדעתה, או לפחות לשאול אותה, מחמירה את המצב. מעטים מאוד המביאים את דעת הבת בחשבון, ביחס לבעל העתידי, או שואלים אותה, ולו סתם שאלה.

הנישואין בשיטות אלה, שיטות מיושנות, גורמים לבעיות מישפחתיות. ויש רק מעטים הזוכים להתחתן בגלל אהבה או הבנה מסויימת. אך אם מתברר להורי השניים שיחסי ידידות היו קיימים מראש, עלול הדבר להסתיים בכי רע.

ההורים המצדדים בעמדת הצעירים הם מיעוט שאינו מורגש, ובתחום זה אין להעלות על הדעת שינוי כלשהו בתקופה הקרובה, או התפתחות טובה. זה לעומת כוחם האדיר של אלה המצדדים במוהר ובהצמד-תו למדד, לדולר, לדינר, לזהב, וכנראה גם ליהלומים. זה מורגש בעת האחרונה.

אבויעלי ואבו-עבדאללה — כינויים בדויים — טוענים: "אנחנו גידלנו את בנותינו ומגיע לנו לקבל מוהר וכסף — כמה שיותר. נתנו את כוחנו ואת בריאותינו כדי לגדל את הבנות שלנו, ואין אנו מוכנים לוותר או לקבל את טענות המתנגדים למוהר. זכותנו לדרוש יותר, וחובתם שלם ולקבל את כל הדרישות שלנו."

האם זה הגיוני, תרבותי או אנושי למכור את הבת כמו קילו עגבניות או קילו מלפפונים? תשובתם: אין שום קשר בין התרבות והמוהר, ואין הם מוכנים לתת את הבנות שלהם כמתנה למישהו חנם, ללא תמורה. כך שהמירוף אחרי הכסף נמצא בעיצומו והכאב והעצב המר חודרים אל תוך הלב. לב הממורמרים, המתנגדים למצב העגום הזה, למכירה ולקניה של האשה.

אל תשכחו את הדודים. כן, את הדודים. מצד האם ומצד האב. כולם מוכנים לקבל את חלקם. להם יש חלק בניצול החתן ובדרישת הכסף, והם מקבלים את החלק שלהם לפי המינהגים. ואפילו הדודים שלא היו ביחסים טובים ולא ראו את בת האח ואת בת האחות תקופה ארוכה, מופיעים וכנסים לתמונה. הם קופצים על העגלה ודוהרים כדי להשיג את הזמן, לנצל את ההזדמנות ולקבל את חלקם.

כך מתהברת התמונה לכולם. תמונה שאינה בהירה, אלא שחורה ונגומה. תמונתה של חברה המוכנה למכור את הכל עבור הכסף, כולל איש ואשה.

מוחמד קבוע, תל-אביב

לו כניסה ברחוב אלנבי, במיספרים הנמוכים (למשל, רחוב אלנבי 5), לשאת את מיספר המיקוד 63-321 והבית שממולו (אלנבי 6) 63-301, ואילו רחוב הירקון 1, המצוי ארטר-טו בפנינת אלנבי, מיספר המיקוד שלו 68-011!

וכיצד נעשה הדבר אצל הגויים? מיספר-דואר-זיפ-מיקוד ניתן שם לא לבית או לקטע רחוב, אלא לכל האיזור, שאותו משרת בית-דואר אחד. ערים בסדר גודל של 70-60 אלף תושבים זוכים למיספר דואר אחד, אחיד ויחיד. לדוגמה: העיר סיסרו, מדינת אילינוי, שמנתה ב-1970 כ-67 אלף תושבים, זכתה למיספר הזיפ 60650. העיר לורנס, בקנזס, 50 אלף תושבים, מסתפקת במיספר 66044, ותושביה בוודאי לא מרגישים שקופחו עקב זאת, וכולם משתמשים בזיפ, כחלק אינטגרלי מכתובתם. הדנים הנהיגו את השיטה בצורה עוד יותר נוחה (שהרי הם מדינה קטנה). המיקוד, מיספר הדואר, מורכב רק מ-4 ספרות, נוחות לזכירה. כך איזור דואר שלם בפרבר קופנהגן (כלומר כל פרבר!) זוכה למיספר אחד ויחיד; אם ניתן הדבר, סימו הוא עם שני אפסים. למשל: כל האיזור שבין מרכז העיר לנמל-התעופה (להוציא שני איזורים אלה) הוא במיספר הדואר 2300. איזור שגרירות ישראל, "אוסטרברו", הוא במיספר 2100. לא פלא הוא, שכאשר אתה פונה טלפונית או אישית, לפקיד כלשהו, ומוסר כתובתך, הרי שהפקיד מסוגל — ללא עיון בספר-עזר — לומר לך את המיקוד של האיזור.

לצפת, עיר ישראלית שמיספר תושביה כמדומני בסביבות 15 אלף (ותקנו אותי אם טעית) יש לא פחות מ-45 מיספרי מיקוד, המפוזרים על פני סקאלה של 211 מיספרים. לצפת יש מיספר מיקוד 13-354. בינו לבין הבא אחריו, 13-400, אין שום מיספר. שיכון עולים בצפת זכה ל-12 מיספרים שונים. עוקבים אמנם, אך למה, רבש"ע, צריך כל כך הרבה מיספרים לשיכון אחד, שבו, קרוב לוודאי, מתהלך דוור אחד היוצא מבית (מיון) דואר אחד? שיטת המיקוד הישראלית, "גאונות", ולפיכך גם לא תצליח!

עלי כהן, קופנהגן

המיקוד הישראלי המטורף

בדנמרק הונהג זמן קצר לפני הנסיון להנהיגו בישראל, הפך להיות סיפור הצלחה. בארצות-הברית (למעלה מ-200 מיליון תושבים) יש ב"זיפ" (הלא הוא השם שניתן שם לשיטת המיקוד) כ-20 אלף מיספרים. בישראל (4 מיליון תושבים) יש ב"מיקוד".... גם כן

20 אלף מיספרים. תשאלו הכיצד? ובכן: בישראל יצילו כידוע כל רחוב, ולפעמים אפילו בתים עם שתי כניסות, למיספרי-מיקוד שונים, ללא הגיון — והמיספרים מסורבלים וקשים לזכירה. מדוע, למשל, חייב בית, שיש

אינני יודע מי היה ה"גאון" שהמציא את המיקוד הישראלי, אך אני יודע שהדבר היה בימיו של שימיעון פרס כשר-התיקשות. וכבר אז, בתחילת שנות השב"ע, היתה התוצאה מוות טבעי, ז"ל ר"ל. והנה עתה, תחת שרביט הקסם של שר-התיקשות הנוכחי, המתפקד ככל הנראה כמו יתר שרי הממשלה המפוארת הזו, זוכים אזרחי ישראל בנשיון להחיות את המת, הלא הוא מיקוד ז"ל. אם יצליח הנסיון יהיה מדהים יותר מאשר נס פך השמן בבית-המקדש, אותו חוגגים אנו כל שנה בחנוכה. ומי יודע, אם הנס אכן יצליח (ולכתוב שורות אלה ספקות עמוקים בקשר לכך) אולי יחוגו איזה חג חדש, שייקרא מן הסתם, "חג הצב"י". ואז לפחות יוכלו לומר: עלה בידי הליכוד לעשות את הבלתי יאומן...

הקוראים, אלה שטרם יצאו מגבולות ישראל, לא מכירים שיטות מיקוד שונות מזו שמנסים לדחוף לצי"בור בישראל מזה תשע שנים. לאהרונה זוכה ציבור זה שוב במיתקפת המיקוד, ואילו בעיתונים ברדיו ובטלוויזיה (כך, למשל, ידיעה ב"קול ישראל" ב-22.10.80) מתברר ש"שיטת המיקוד טרם הצליחה להיקלט בישר"אל". ידיעה אחרת, שהופיעה ב"דבר", סיפרה כי בישר"אל משתמשים בשיטת המיקוד 15-10 אחוזים מכלל הציבור, וזו בדיחה עצובה ויקרה של הדואר הישראלי. הטמבל שישב והכין בזמנו את מיספרי המיקוד לא ידע מה הוא בעצם עושה, ולמה. וכן גם מי שנתן לו את ההוראה לחבר את ספר המיקוד, שאמור היה להיות "בסט סר" המצוי בכל בית בישראל ושהפך, כאמור, לכישלון מחפיר ויקר. היה מישהו שרצה לתפוס מרובה ולא תפס, בבחינת "אנו היהודים נהייה חכמים יותר מאשר הגויים, ואם להם יש מיקוד — נעשה מיקוד מיוחד במינו, שעוד יזכר בו". הדבר הצליח — בדיחת המיקוד בישראל יותר מוצלחת מהרבה בדיחות על דוד לוי...

לא מכבר נתפרסם בדנמרק, מדינה קטנה, בערך כמו ישראל (5 מיליון תושבים, 43 אלף קמ"ר), כי 97 אחוזים משתמשים במיקוד של הדואר, הנקרא במדינה זו "מיספר דואר", ויש בו כ-200 מיספרים. המיקוד